

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH**
(NR 107)
z dnia 13 maja 2026 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych (nr 107)

13 maja 2026 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Kowala (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– projekt dezyderatu w sprawie umowy handlowej UE z państwami Mercosur.

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Teofil Bartoszewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Jan Malicki**, **Edyta Planeta-Siewierska** i **Marian Staszewski** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wziął pracownik Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Paweł Kowal (KO)**:

Otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Stwierdzam kworum.

Witam panie i panów posłów, w tym pana Władysława Teofila Bartoszewskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, ze współpracownikami.

Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie projektu dezyderatu w sprawie umowy handlowej Unii Europejskiej z państwami Mercosur. Proszę pana posła Drabka o uzasadnienie, a później poproszę o głos pana ministra Władysława Bartoszewskiego.

Poseł **Przemysław Drabek (PiS)**:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, dezyderat wynika z naszej dyskusji na poprzednich posiedzeniach Komisji, gdzie była przedstawiona informacja. W trakcie posiedzenia Komisji nie udało się przegłosować stanowiska do tej informacji, więc padła propozycja, aby przygotować dezyderat.

Dezyderat jest kluczowy i bardzo ważny ze względu na to, że umowa z Mercosur zaczęła funkcjonować. Zagrożenia, o których mówiliśmy wtedy, są realne i rzeczywiste, dotyczą kwestii jakości żywności, dostarczania jej na teren krajów europejskich, jak również wielkiego zagrożenia dla polskiego rolnictwa.

Teraz podstawowe pytanie – czy mam ten dezyderat przeczytać, czy państwo mają go przed sobą?

Przewodniczący poseł **Paweł Kowal (KO)**:

Mamy.

Poseł **Przemysław Drabek (PiS)**:

Oczywiście pewne kwestie zdezaktualizowały się, pewien czas minął, z tego co wiem, kwestia związana ze złożeniem skargi do TSUE może być zdezaktualizowana, ale wydaje mi się, że wszystkie inne zapisy dotyczące działań, które powinny być podjęte przez polski rząd, powinniśmy wyartykułować i przekazać do pana premiera tego rządu, gdyż umowa otwiera szerokie kontyngenty bezcłowe na wołowinę, drób, cukier, etanol i inne produkty rolne produkowane w państwach Mercosur – produkty rolne produkowane według standardów niższych niż unijne. Mamy komunikaty dotyczące na przykład wołowiny z Brazylii. Z tego co pamiętam, jest tam kwestia zablokowania dostaw od 1 września 2026 r., czyli maj, czerwiec, lipiec, sierpień są to miesiące, kiedy jeszcze kontyngenty mogą być dostarczane.

Dlatego przedkładałam ten dezyderat w formule pisemnej, jeżeli państwo oczekują – to mogę go odczytać – z ewentualnymi autopoprawkami, jak również proszę, apeluję do szanownej Komisji o przyjęcie tego stanowiska.

Panie przewodniczący, odczytać czy będziemy głosowali na bieżąco?

Przewodniczący poseł **Paweł Kowal (KO)**:

Nie.

Posel Przemysław Drabek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Proszę bardzo pana ministra.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Władysław Teofil Bartoszewski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, rzeczywiście na poprzednich posiedzeniach Komisji Spraw Zagranicznych nie miałem możliwości wypowiedzenia się co do meritum sprawy, gdyż pojawiła się kwestia potencjalnego głosowania bądź niegłosowania i przełożenia. Natomiast zwracam uwagę pana posła wnioskodawcy, że sytuacja od kwietnia 2026 r. trochę się zmieniła. 10 maja 2026 r. trochę nietypowo, bo w niedzielę, rząd polski złożył do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Rady Unii Europejskiej z 9 stycznia 2026 r. w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania umowy przejściowej w sprawie handlu Unii Europejskiej z Mercosur. Oprócz skargi złożony został wniosek o zawieszenie wykonania zaskarżonej decyzji do czasu wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie głównej, czyli nie można stosować tej umowy tymczasowo, dopóki sprawa nie zostanie rozpatrzona przez Trybunał Sprawiedliwości.

Wynika to z tego, że Polska wskazuje na pilną konieczność zawieszenia z powodu poważnej i nieodwracalnej szkody grożącej polskiemu i unijnemu rolnictwu oraz zagrożenia dla zdrowia obywateli Unii Europejskiej z uwagi na fakt, że do umowy z Mercosur nie zostały włączone klauzule lustrzane, zgodnie z którymi produkty importowane do Unii Europejskiej z państw Mercosur musiałyby spełniać te same standardy produkcji, jakie obowiązują unijnych producentów, czyli środowiskowe, zdrowotne, dotyczące drobiu, stanu zwierząt itd.

Wskazaliśmy w tym wniosku, że zawieszenie decyzji o podpisaniu tymczasowym stosowaniu umowy z Mercosur jest konieczne, ponieważ produkty rolne z państw Mercosur mogą stanowić realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt. Producenci rolni z państw Mercosur mogą stosować szkodliwe dla zdrowia i środowiska środki ochrony roślin, ale równocześnie tańsze, co sztucznie zaniża ich cenę.

Jest to nieuczciwa konkurencja i wyważenie interesów przemawia za tym, aby nie nadawać priorytetu szybkiemu uruchomieniu tymczasowego stosowania umowy z Mercosur. W tej chwili wniosek o zawieszenie będzie rozpatrywany przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w pierwszej kolejności i decyzja w tej materii zapadnie w ciągu kilku tygodni. Jeśli chodzi o postępowanie w sprawie głównej, zwyczajowo to trwa dużo dłużej, może to zająć półtora roku, dlatego wnosimy o zawieszenie tymczasowego stosowania umowy w ciągu kilku tygodni.

Wczoraj Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz w Brukseli zdecydował, że Brazylia zostaje wykreślona z listy krajów uprawnionych do eksportu do państw unijnych części towarów rolniczych, przede wszystkim mięsa wołowego, końskiego, drobiowego, produktów akwakultury, miodu i osłonki, ponieważ Brazylia nie przedstawiła Unii Europejskiej żadnych dowodów na to, że nie stosuje niewłaściwych środków, w tym antybiotyków do hodowli zwierząt.

Decyzja będzie obowiązywała do momentu, kiedy Brazylia przedstawi właściwe zaświadczenia, że takowe środki nie są używane. W związku z tym będziemy stosować te same standardy do wszystkich państw Mercosur, czyli przeprowadzać kontrole fitosanitarne, aby mieć pewność, że żadne z tych towarów nie są niebezpieczne dla życia i zdrowia naszych obywateli. To tak w największym skrócie.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Kto się zgłasza? Pan wnioskodawca, pani przewodnicząca. Czy są chętni do zabrania głosu? Pan poseł Dziedzicak. Dziękuję bardzo, zamykam listę mówców. Proszę bardzo, panie pośle.

Posel Przemysław Drabek (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze.

Czyli potwierdza się wszystko to, o czym mówiliśmy. Czyli wszystkie zagrożenia, które mogły być prawdopodobne, stały się faktem. Stało się też faktem, że pewne działania, powiem to otwarcie, proszę się nie obrazić, stały się pozorowanym działaniem, bo jeżeli dziesięć dni po rozpoczęciu funkcjonowania umowy wy dopiero składacie wniosek, a mówimy o tym od długiego czasu, to jest to wielkim problemem dla polskiego rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego wszystkich Polaków.

Trzeci podstawowy element, o którym mówimy, to to, że zabezpieczenie, może będzie za kilka tygodni, może nie – prawdopodobnie tego zabezpieczenia nie będzie. Sprawa będzie rozpatrywana przez lata i umowa z Mercosur będzie realizowana, a państwo będą udawali, że coś robią, ale efektów tej działalności nie będzie. Nie wiem, czy ja dobrze czytam, czy jest błąd w komunikacie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ale to, co powiedziałem na początku o wstrzymaniu importu produktów pochodzenia zwierzęcego z Brazylii, będzie od 3 września bieżącego roku. Przypominam, że umowa rozpoczęła swoje funkcjonowanie 1 maja bieżącego roku. Państwo polskie – rząd – tak opieszale funkcjonowało, działało, że dopiero 10 maja bieżącego roku, po rozpoczęciu funkcjonowania tej umowy, składa wniosek do TSUE, a zabezpieczenie importu chociażby już stwierdzonych problematycznych produktów z Brazylii będzie dopiero od 3 września 2026 r. Rozumiem, że produkty te w tym czasie mogą wpływać do Unii Europejskiej, jak również na polskie stoły.

Dlatego dezyderat możemy skorygować o wykreślenie punktu pierwszego, czyli natychmiastowego złożenia skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bo choć taką informację uzyskaliśmy z wielkim opóźnieniem, ale skarga ta została złożona.

Jednak wszystkie pozostałe elementy, dotyczące kwestii bezpieczeństwa polskiego rolnictwa i podjęcia działań przez polski rząd, powstrzymania funkcjonowania tej umowy, w sposób zdecydowany są zasadne. Dlatego uważam, że dezyderat ten powinniśmy podjąć i zobowiązać do działań oraz pomóc polskiemu rządowi. Jeżeli pan minister i polski rząd twierdzą, że chcą bronić polskiego rolnika, to dezyderat ten będzie tylko pomocny.

Jeżeli koledzy z koalicji rządzącej nie chcą pomóc polskiemu rządowi, to będzie mnie to dziwiło. Uważam, że dezyderat komisyjny powinniśmy wszyscy wspólnie przyjąć, aby pokazać, że polski parlament chce zrobić wszystko, aby obronić polskich rolników, a jakie będą decyzje, to zobaczymy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Dziedziczak, bardzo proszę.

Poseł Jan Michał Dziedziczak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Chciałbym serdecznie podziękować panu posłowi Przemysławowi Drabkowi za tę inicjatywę dezyderatu i całemu klubowi Prawo i Sprawiedliwość, gdyż dezyderat ten jest wezwaniem do działań realnych, a nie do działań pozorowanych. Dlatego podejście Komisji do dezyderatu będzie też testem na prawdziwe intencje każdego z państwa posłów.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Wojciechowska, proszę.

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku zaistniałymi 10 maja bieżącego roku porozumieniami uważam, że bez sensu jest dalsza praca nad tym dezyderatem, dlatego że działania rządu są realne, a nie fikcyjne – i występuję z wnioskiem o odrzucenie dezyderatu jako bezprzedmiotowego.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Dyskusja jest zamknięta.

Udzielę głosu panu ministrowi, jeśli państwo pozwolą, jeszcze też pan poseł Drabek, który zgłaszał i opracowywał ten dezyderat, a później poddam pod głosowanie wniosek. Bardzo proszę, panie pośle. Pan chce teraz czy po panu ministrze?

Sekretarz stanu w MSZ Władysław Teofil Bartoszewski:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie pośle Dziedziczak, jak składa się skargę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, to nie jest to działanie pozorowane, tylko całkiem realne. Ile państw członkowskich Unii Europejskiej złożyło skargę na umowę Unia Europejska – Mercosur? Żadne oprócz Polski. Żadne, nawet Francja. Ile państw złożyło wniosek o zawieszenie wprowadzenia tej umowy

w życie? Zero oprócz Polski. Dlatego może warto docenić, że polski rząd działa troszkę sprawniej niż wszystkie rządy państw członkowskich Unii Europejskiej.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Panie pośle.

Poseł Przemysław Drabek (PiS):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, panie ministrze, nie zgodzę się z tym, gdyż dla mnie realnym działaniem będzie zatrzymanie umowy z Mercosur, a na razie jest pozorowanie działań. Mówię o tym dlatego, bo jeżeli skarga ta miała być składana, powinna być złożona, zanim ta umowa weszła w życie. Był na to czas, były takie możliwości, ale to nie wydarzyło się. Teraz jest już udawanie, pozorowanie, że próbujemy coś zrobić, żeby udobrychać polskiego rolnika, a nie o to chodzi – i to stanowisko powinno wyjść z Komisji.

Głosowanie będzie obrazem, kto na tej sali jest za obroną polskiego rolnictwa, polskiego rolnika i wszystkich obywateli, bezpiecznej żywności na wszystkich polskich stołach, wszystkich Polaków. Kto jest przeciw – to głosowanie to pokaże. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, wszystkie głosy zostały już wyczerpane. Teraz poddam pod głosowanie wniosek pani przewodniczącej. Jeśli wniosek ten nie uzyska większości, wtedy będziemy rozważali dezyderat akapit po akapicie.

Proszę się przygotować do głosowania. Kto jest za przyjęciem wniosku pani poseł Wojciechowskiej o odrzucenie tego dezyderatu? Proszę podnieść rękę. Kto jest przeciw? Przepraszam, można jeszcze głosować, jeszcze głosowanie jest otwarte. Kto się wstrzymał? Dziękuję, zamykam głosowanie.

Głosowało 21 osób. Za odrzuceniem – 13, przeciw – 8, wstrzymało się – 0.

W związku z tym, wyczerpaliśmy porządek dzisiejszych obrad, zamykam posiedzenie.